

Sygn. akt XIV C 335/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 marca 2017 r.

Sąd Okręgowy w P. XIV Wydział Cywilny z siedzibą w P.

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Przemysław Okowicki

Protokolant: st. sekr. sąd. Joanna Perlicjan

po rozpoznaniu w dniu 1 marca 2017 r. w P.

sprawy z powództwa (...) Bank SA z siedzibą w W.

przeciwko J. R.

o zapłatę

1. zasądza od pozwanej J. R. na rzecz powoda (...) Bank SA z siedzibą w W. kwotę 495.845,63 (czterysta dziewięćdziesiąt pięć tysięcy osiemset czterdzieści pięć złotych i 63/100) zł z ustawowymi odsetkami w wysokości czterokrotności stopy lombardowej NBP od 23 lutego 2016 r. do dnia zapłaty; co do kwoty 357.402,41 (trzysta pięćdziesiąt siedem tysięcy czterysta dwa złote i 41/100) zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 26 lutego 2016 r. do dnia zapłaty, co do kwoty 39.321,70 (trzydzieści dziewięć tysięcy trzysta dwadzieścia jeden i 70/100) zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 26 lutego 2016 r. do dnia zapłaty, co do kwoty 99.121,52 (dziewięćdziesiąt dziewięć tysięcy sto dwadzieścia jeden złotych i 52/100) zł;
2. kosztami postępowania obciąża pozwaną w całości i w związku z tym zasądza od pozwanej J. R. na rzecz powoda (...) Bank SA z siedzibą w W. kwotę 6.346,16 (sześć tysięcy trzysta czterdzieści sześć złotych i 16/100) zł, w tym kwotę 6.199 (sześć tysięcy sto dziewięćdziesiąt dziewięć) zł tytułem zwrotu opłaty sądowej oraz kwotę 147,16 (sto czterdzieści siedem złotych i 16/100) zł tytułem poniesionych wydatków w sprawie.

SSO Przemysław Okowicki

XIV C 335/16

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 25 lutego 2016 roku powód (...) Bank S.A. z siedzibą w W. wniósł o zasądzenie od pozwanej J. R. kwoty 495 845,63 zł z odsetkami umownymi w wysokości czterokrotności stopy lombardowej NBP od dnia 23.02.2016 roku do dnia zapłaty co do kwoty 357 402,41 zł, z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty co do kwoty 39 321,70 zł z odsetkami ustawowymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty co do kwoty 99 121,52 zł oraz kwoty 61,99 zł tytułem poniesionych kosztów związanych ze sprawą a także kwoty (...) z tytułem zwrotu kosztów sądowych.

W uzasadnieniu strona powodowa podała iż zawarła z pozwaną umowę kredytu nr DK/KR-H./ (...) z dnia 25.07.2007 roku. Pozwana nie wywiązała się z ciążącego na niej zobowiązania terminowego dokonywania spłat w wysokościach ustalonych w zawartej umowie.

Podejmując próbę polubownego rozwiązania sporu powód zawarł z pozwaną w dniu 27 stycznia 2012 roku długoterminową ugodę regulującą spłatę zawartego uprzednio w dniu 25.07.2007 roku kredytu hipotecznego. Również i z tego zobowiązania pozwana się nie wywiązała .

Wskazana data wymagalności 15.01.2015 r. jest tożsama z upływem terminu na jaki zawarta została pomiędzy stronami ugoda.

Wobec braku zapłaty żądanej kwoty w dniu 22.02.2016 r. , stosownie do regulacji art. 95 Ustawy z dnia 29.08.1997 r. Prawo Bankowe (Dz. U. z 1997 r. Nr 140 póź. 939 z późniejszymi zmianami) strona powodowa wystawiła wyciąg z ksiąg banku stwierdzający zadłużenie pozwanej .Na roszczenia powoda składają się: kwota 357 402,41 zł tytułem należności głównej, kwota 39 321,70 zł tytułem odsetek umownych za okres korzystania z kapitału w wysokości 4,92 % od dnia 01.02.2012 do dnia 15.01.2014 , kwota 99 121,52 zł tytułem odsetek za opóźnienie w wysokości 10.00% od dnia 15.01.2014 do 22.02.2016 r.

Mając na uwadze powyższe powód swoje żądanie uznał za zasadne.

Na rozprawie w dniu 9 listopada 2016 roku pozwana wniosła o oddalenie powództwa. Pismem z dnia 29 listopada 2016 roku pozwana podtrzymała swoje stanowisko co do żądania oddalenia powództwa podnosząc jednocześnie zarzut przedawnienia dochodzonych roszczeń.

Uzasadniając swoje stanowisko pozwana podniosła iż stosownie do treści art. 117 § 1 k.c., roszczenia majątkowe co do zasady ulegają przedawnieniu. W myśl art. 117 § 2 k.c., po upływie terminu przedawnienia ten, przeciwko komu przysługuje roszczeniem może uchylić się od jego zaspokojenia. Istotne jest, że w myśl art. 119 k.c., terminy przedawnienia nie mogą być skracane ani przedłużane przez czynność prawną. Z tego względu, że ugodą z dnia 27 stycznia 2012 r. nie doszło do nowacji zobowiązania, co wynika z treści § 5 ust. 1 in fine porozumienia stron, kontynuuje ona stosunek prawny wynikający z dokonanych czynności prawnych - zawarcia umowy kredytu hipotecznego z dnia 25 lipca 2007 r. oraz wypowiedzenia umowy. Innymi słowy, porozumienie nie modyfikuje początku biegu terminu przedawnienia poszczególnych roszczeń wynikających z tego stosunku prawnego. Tym samym, przedawnienie rat wymagalnych przed wypowiedzeniem umowy, biegnie odrębnie dla każdej z nich, zaś przedawnienie pozostałej części należności - biegnie począwszy od jej wymagalności, która wiąże się z wypowiedzeniem umowy. Późniejsze zawarcie porozumienia z dnia 27 stycznia 2012 r. nie zawiesiło biegu przedawnienia, a nadto - nie wprowadziło nowej daty wymagalności, a tym samym - nowego początku biegu przedawnienia. Odmienne stanowisko sytuowałoby się contra legem do treści przytoczonego art. 119 k.c. Zawarcie ugody - a więc dokonanie czynności prawnej - które na nowo określałoby termin wymagalności roszczeń, w praktyce wydłużałoby biegnący w chwili zawierania ugody, termin przedawnienia. Należy zważyć, że stosownie do brzmienia art. 120 § 1 k.c. - przepisu bezwzględnie obowiązującego - bieg przedawnienia rozpoczyna się od dnia, w którym roszczenie stało się wymagalne. Nie ulega więc wątpliwości, że bieg ten rozpoczął się przed zawarciem porozumienia z dnia 27 stycznia 2012 r. Jednocześnie należy zgodzić się z faktem, iż porozumienie nie było pozbawione znaczenia prawnego w kontekście przedawnienia. Z uwagi na oświadczenie zawarte w § 1 ust. 4 ugody, doszło do uznania zobowiązania, w rozumieniu art. 123 § 1 pkt 2) k.c. Skutkowało ono więc przerwaniem biegu przedawnienia w dniu 27 stycznia 2012 r. Jednocześnie zgodnie z treścią art. 124 § 1 k.c., po każdym przerwaniu przedawnienia, biegnie ono na nowo, z zachowaniem ustawowych terminów dla danego rodzaju (źródła) roszczenia. Począwszy więc od dnia 27 stycznia 2012 r., na nowo rozpoczął się 3 letni - wynikający z treści art. 118 k.c., okres przedawnienia, który upłynął w dniu 27 stycznia 2015 r. Do tego dnia, powód nie podjął czynności zmierzających do jego sądowego wyegzekwowania oraz nie podał innych czynności, które ponownie prowadziłyby do przerwania biegu przedawnienia. Tym samym, na dzień wytoczenia powództwa, wszystkie roszczenia wskazane w pozwie są przedawnione.

Mając na względzie powyższe pozwana swoje stanowisko uznała za uzasadnione.

Pismem z dnia 4 stycznia 2017 roku powód uznał iż zgłoszony przez pozwaną zarzut przedawnienia jest nieuzasadniony. Uzasadniając swoje stanowisko podniósł iż umowa kredytu nr DK/KR-H./ (...) została zawarta dnia

25 lipca 2007 roku Ww. umowa kredytu została wypowiedziana pismem z dnia 20 sierpnia 2010 roku. W dniu 27 stycznia 2012 roku pozwana zawarła z powodem umowę ugody długoterminowej na okres 24 miesięcy. Ostatnia rata była płatna 15 stycznia 2014 roku. Mając na uwadze powyższe powód uznał iż pomiędzy wypowiedzeniem umowy kredytu a zawarciem ugody nie minął okres 3 lat, zatem roszczenie się nie przedawniło w tym okresie. Od zakończenia trwania ugody długoterminowej do wytoczenia powództwa również nie minął okres 3 lat.

Mając to na uwadze powód podtrzymał swoje żądanie

Sąd ustalił następujący stan faktyczny

Strony niniejszego postępowania w dniu 25.07.2007 zawarły umowę kredytu nr DK/KR-H./ (...). Stroną tej umowy jako drugi kredytobiorca był B. S. Pozwana oraz drugi kredytobiorca nie wywiązali się z ciążącego na nich zobowiązania terminowego dokonywania spłat w wysokościach ustalonych w zawartej umowie. W związku z powyższym pismem z dnia 20 sierpnia 2010 powód wypowiedział umowę kredytu nr DK/KR-H./ (...) tak pozwanej jak i współkredytobiorcy.

(umowa kredytu, DK/KR-H./ (...) k-41 wypowiedzenie umowy kredytu nr DK/KR-H./ (...) wobec pozwanej wra z dowodem awizowania k-83-86 wypowiedzenie umowy kredytu nr DK/KR-H./ (...) współkredytobiorcy (B. S.) wraz z dowodem awizowania - w aktach sprawy k-87-94)

Podejmując próbę polubownego rozwiązania sporu powód zawarł z poznaną w dniu 27 stycznia 2012 roku długoterminową ugodę regulującą spłatę zawartego uprzednio w dniu 25.07.2007 roku kredytu hipotecznego W ugodzie tej pozwana uznała swoje zobowiązanie względem pozwanego które na dzień sporządzenia ugody wynosiło 471 238,76 zł. Dalej strony uzgodniły iż pozwana spłaci swoje zobowiązanie względem powoda w 24 ratach z czego 23 raty wynosić będą po 1500.00 zł a ostatnia obejmie pozostałą do spłaty część zobowiązania z możliwością wydłużenia terminu spłaty tej raty na podstawie odrębnego porozumienia . W ugodzie tej strony uzgodniły również warunki na jakich powód nie będzie pobierał odsetek karnych, umorzy część zobowiązania dotyczącego odsetek karnych oraz skutków nie wywiązania się przez pozwana z zawartej ugody.

(ugodą długoterminowa z dnia 27.01.2012 roku k- 37-39)

Również i z tego zobowiązania pozwana się nie wywiązała . Wobec braku zapłaty żądanej kwoty, w dniu 22.02.2016 stosownie do regulacji art. 95 Ustawy z dnia 29.08.1997 r. Prawo Bankowe (Dz. U. z 1997 r. Nr 140 póź. 939 z późniejszymi zmianami) strona powodowa wystawiła wyciąg z ksiąg banku stwierdzający zadłużenie pozwanej .Na roszczenia powoda składają się: kwota 357 402,41 zł tytułem należności głównej, kwota 39 321,70 zł tytułem odsetek umownych za okres korzystania z kapitału w wysokości 4,92 % od dnia 01.02.2012 do dnia 15.01.2014 r. , kwota 99 121,52 zł tytułem odsetek za opóźnienie w wysokości 10.00% od dnia 15.01.2014 r. do 22.02.2016 r.

(wyciąg z ksiąg (...) Bank S.A. w W. k-16 zeznania pozwanej J. R. k 135 protokoły rozprawy 00.04.56-00.18.54 zapisu rozprawy k-136)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o wskazane wyżej dokumenty.

Sąd uznał za w pełni wiarygodne dokumenty urzędowe, które stały się podstawą jego ustaleń. Dokumenty urzędowe zostały sporządzone przez powołane do tego organy, w przepisanej formie i stanowiły dowód tego co zostało w nich urzędowo zaświadczone (por. art. 244 § 1 kpc).

Pozostałe dokumenty zgromadzone w niniejszej sprawie to dokumenty prywatne, które zgodnie z treścią art. 245 kpc stanowiły dowód tego, iż osoby, które je podpisały złożyły oświadczenia w nich zawarte. Sąd również uznał, że są one wiarygodne w całości. Sąd dał również wiarę zeznaniom złożonym przez pozwaną których wynikało iż zawarła wraz z B. S. umowę kredytowa która została następnie wypowiedziana oraz potwierdziła fakt zawarcia ugody długoterminowej z której się nie wywiązała.

Mając na uwadze powyższe stwierdzić należało iż stan faktyczny sprawy nie może budzić wątpliwości

Sąd zważył co następuje

W ocenie Sądu roszczenie powoda uznać należało za całkowicie zasadne. Poza sporem pozostawać musi iż pozwana zawarła umowę o kredyt która została następnie wypowiedziana oraz i to że zawarła z powodem ugodę długoterminową z której się nie wywiązała.

W ocenie Sądu również kwota dochodzonego roszczenia nie może budzić wątpliwości gdyż pozwana skutecznie jej nie zakwestionowała . W trakcie postępowania jakkolwiek pozwana podnosiła iż na rzecz powoda wpłacała jakieś kwoty to jednak nie wskazywała w jakiej wysokości. Głównym zaś zarzutem wniesionym przez pozwaną był zarzut przedawnienia .

Zdaniem Sadu nie może budzić wątpliwości iż roszczenie z tytułu umowy kredytu nie jest roszczeniem okresowym a roszczeniem jednorazowym rozłożonym na raty. Skoro zatem świadczenie z umowy kredytu jest świadczeniem jednorazowym (choć płatnym w ratach), to termin jego wymagalności w rozumieniu art 120 k.c. należy wiązać z datą ostatecznej spłaty zadłużenia,(tak: (tak Sąd Okręgowy w Świdnicy, II Ca 573/13, Sąd Apelacyjny we Wrocławiu w wyroku z dnia 11 lipca 2012 r. I ACa 671/12)". Przez świadczenie okresowe należy bowiem rozumieć stałe dawanie przez czas trwania stosunku prawnego pewnej ilości pieniędzy lub innych rzeczy zamiennych w określonych, regularnych odstępach czasu, jednakże nie składających się na pewną z góry określoną całość (por. B. Kordasiewicz [w:] System [prawa prywatnego, Prawo cywilne - część ogólna pod red. Z.Radwańskiego, Warszawa 2008). Odmienne zatem niż w świadczeniu jednorazowym, wielkość całego świadczenia zależy od czasu trwania stosunku i dlatego nie jest znana z góry(tak M. Pyziak-Szafnicka [w:] Kodeks cywilny. Część ogólna. Komentarz, M. Pyziak-Szafnicka (red), B. Giesen, W.J. Katner, P. Księżak, B. Lewaszkiwicz-Petrykowska, R. Majda, E.Michniewicz-Broda, T. Pajor, U. Promińska, W. Robaczyński, M. Serwach, Z. Świdorski, M. Wojewoda, LEX 2009). Przedawnieniu nie podlegają więc poszczególne raty kredytowe. Przedawnienie rozpoczyna swój bieg od wypowiedzenia umowy kredytu lub ugody albo od zakończenia umowy kredytu lub ugody (w zależności od tego które zdarzenie wystąpi jako pierwsze).

Mając na uwadze powyższe uwagi nie sposób przyjąć za zasadny pogląd zaprezentowany przez pozwaną w jej piśmie z dnia 29 listopada 2016r iż z uwagi na jej oświadczenie zawarte w § 1 ust. 4 ugody, z dnia 27.01.2012r doszło do uznania zobowiązania, w rozumieniu art. 123 § 1 pkt 2) k.c. co skutkowało przerwaniem biegu przedawnienia w dniu 27 stycznia 2012 r.i z tym dniem. na nowo rozpoczął się 3 letni - wynikający z treści art. 118 k.c., okres przedawnienia, który upłynął w dniu 27 stycznia 2015 r. a ponieważ do tego dnia, powód nie podjął czynności zmierzających do jego sądowego wyegzekwowania oraz nie podał innych czynności, które ponownie prowadziłyby do przerwania biegu przedawnienia., wszystkie roszczenia powoda wskazane w pozwie są przedawnione.

Poza sporem pozostawać musi iż obecne roszczenie powoda wynika z zawartej pomiędzy stronami ugody

Zgodnie z art. 917 KC, ugoda może być zawarta wtedy, kiedy powstanie spór lub przynajmniej wątpliwości między stronami w zakresie istniejącego już wcześniej między nimi stosunku; stąd ugoda nie tworzy nowego stosunku, ale prowadzi do sprecyzowania lub zmiany już istniejącego.. W szczególności ugodę można zawrzeć w celu uchylenia niepewności co do roszczeń wynikających z istniejącego stosunku lub zapewnienia ich wykonania albo w celu uchylenia sporu istniejącego lub mogącego powstać. Ugodę zalicza się do kategorii "umów ustalających", tj. "mających na celu nadanie stosunkowi prawnemu cechy pewności i bezsporności" (tak m.in. M. Pyziak-Szafnicka, w: SPP, t. 8, s. 977).

Zasadniczą cechą ugody, jest to, że zawierając ją, strony czynią sobie wzajemne ustępstwa; stąd też nie jest ugodą porozumienie, w którym ustępstwa takie czyni tylko jedna ze stron. Przy czym, ustępstwa poszczególnych stron nie muszą być obiektywnie równe (np. w płaszczyźnie ekonomicznej). Element ten jest podstawą do kwalifikowania ugody jako umowy wzajemnej. Zasadniczą funkcją ugody jest likwidowanie w sposób kompromisowy konfliktów w zakresie stosunków cywilnoprawnych bez udziału aparatu wymiaru sprawiedliwości, a więc w sposób niesformalizowany,

dogodny dla stron. Potencjalnie prowadzi to do zmniejszenia kosztów i może przyspieszyć wprowadzenie elementu pewności do stosunków między skonfliktowanymi stronami. Istotnym skutkiem ugody jest przerwanie biegu przedawnienia objętych nią roszczeń (por. orz. SN z 2.10.1969 r., II CR 508/69, OSPİKA 1971, Nr 5, poz. 88, z glosą Z. Ż.

Skoro strony ugodę zawarły w dniu 27 stycznia 2012 roku to zgodnie z ogólną regułą zawartą w art. 120 § 1, bieg przedawnienia rozpoczyna się od dnia, w którym roszczenie stało się wymagalne. Roszczenie staje się wymagalne wówczas, kiedy wierzyciel może skutecznie żądać od dłużnika zadośćuczynienia jego roszczeniu (wyr. SN z 12.2.1991 r., III CRN 500/90, OSN 1992, Nr 7–8, poz. 137). Jeżeli wymagalność roszczenia zależy od wykonania określonej czynności przez uprawnionego, bieg terminu rozpoczyna się od dnia, w którym roszczenie stałoby się wymagalne, gdyby uprawniony podjął czynność w najwcześniejszym możliwym terminie. Ustawodawca w przepisie art. 120 § 1 zd. 2 KC, aby zapobiec swoistemu wymuszeniu wydłużenia przez wierzyciela okresu przedawnienia w odniesieniu do zobowiązań, w których wymagalność wierzytelności związana jest z aktywnością wierzyciela, podjęciem określonych nierzadko sformalizowanych czynności, w swoisty sposób uregulował w tym przepisie kwestie rozpoczęcia biegu przedawnienia, odrywając go od faktycznej wymagalności, a łącząc z momentem, w którym roszczenie stałoby się wymagalne, gdyby wierzyciel podjął niezbędne czynności w najwcześniejszym możliwym terminie..

Ustawa nie definiuje wprawdzie pojęcia wymagalności, w doktrynie przyjmuje się jednak zgodnie, że należy przez wymagalność rozumieć stan, w którym wierzyciel ma prawną możliwość żądania zaspokojenia przysługującej mu wierzytelności. Jest to stan potencjalny o charakterze obiektywnym, którego początek następuje w chwili, gdy wierzytelność zostaje uaktywniona.

Roszczenie może stać się wymagalne w dniu oznaczonym w umowie lub przepisach ustawy. Może to być także termin wynikający z natury zobowiązania. Wymagalność roszczenia nastąpić może ponadto niezwłocznie po jego powstaniu (np. roszczenie o odszkodowanie za niewykonanie lub nienależyte wykonanie zobowiązania kontraktowego) lub w momencie, w którym spełnił się warunek zawieszający.

Mając na uwadze powyższe okoliczności w ocenie Sądu uznać należało iż w ugodzie z dnia 27 stycznia 2012 roku strony ustaliły czas jej obowiązywania na 24 miesiące z ewentualną możliwością jej wypowiedzenia w wypadku nie realizowania przez pozwaną jej postanowień. Skoro zatem pomimo nie wykonywania przez pozwaną postanowień ugody powód jej nie wypowiedział a z uwagi na zachowanie pozwanej w zakresie ewentualnego jej przedłużenia strony nie ustaliły dłuższego okresu jej obowiązywania należy stwierdzić iż przestała ona obowiązywać 16 stycznia 2014 roku. W tym też dniu ugodzone roszczenie powoda stało się wymagalne i od tego dopiero dnia rozpoczął swój bieg okres przedawnienia który upłynąłby 17 stycznia 2017 roku.. Ponieważ powód ze swoim roszczeniem wystąpił w dniu 26 lutego 2016 roku zarzut przedawnienia zgłoszony przez pozwaną okazał się niezasadny.

Podnieść należy jedynie iż orzekając o odsetkach Sąd błędnie nie zasądził odsetek co do kwoty 39 321,70 zł oraz co do kwoty 99121,52 zł w wysokości dochodzonej pozwem, zmodyfikowanym pismem z dnia 07.06.2016 k-13 (art. 359 § 2 (2) kc zasądzając je jedynie w trybie art. 481 § 2 zdanie 1.kc

O kosztach należało orzec na podstawie art.98 kpc

Przemysław Okowicki